

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/187/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014201379
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014201379.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Violy Takáčovej, v právnej veci žalobkyne: X.. C. H., bytom XXX XX D., W. F. zast. Mgr. Jozefom Holubkovičom, bytom tamtiež, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 16. júna 2014 číslo UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2014/18106, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 2015, č. k. 1S/171/2014-31, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. júna 2015, č. k. 1S/171/2014-31, p o t v r d z u j e .

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 18. júna 2015, č. k. 1S/171/2014-31, zamietol žalobu žalobkyne o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. UPS/US1/SSVODPC/BEZ/2014/18106 zo 16. júna 2014, ktorým tento odvolanie žalobkyne odmietol a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, pracoviska posudkových činností č. BA3/PPČ/SOC/2014/101160 z 03. júna 2014, ktorým žiadosti žalobkyne o vyhotovenie parkovacieho preukazu vyhovené nebolo. Náhradu trov konania jej nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že dospel k právnenému záveru totožnému so záverom správnych orgánov, pričom žalobné námietky neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia. Konštatoval, že posudkový lekár určil, že žalobkyňa na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom odkázaná nie je a nemá ani praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí. Poukázal na to, že správny orgán žalobkyňu porovnával so zdravou osobou a jej schopnosti využívať bežne dostupné prostriedky pre zabezpečovanie jej prepravy, pričom posudkový lekár zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne konštatoval, že schopnosť pohybovania sa 1 hodinu samostatne bez opory je dostatočná pre zabezpečenie potrieb premiestňovania sa bez potreby kompenzácie. Mal za to, že správny orgán vec

správne právne posúdil, keď v tejto oblasti nezistil znevýhodnenie opodstatňujúce kompenzácie v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z., nakoľko nevyhotovenie parkovacieho preukazu neobmedzilo žalobkyňu v používaní prostriedkov verejnej hromadnej dopravy. Rozsiahlym dokazovaním tiež dostatočne a riadne zistil skutkový stav a v napadnutom rozhodnutí sa náležite vysporiadal aj s námietkami žalobkyne, z dôvodu ktorého krajský súd žalobu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa odvolanie. Namietala, že krajský súd bol povinný listinami preukázané nezákonné i vecne nesprávne rozhodnutie zmeniť, čo neurobil, nezistil presne a úplne stav veci, ignoroval ustanovenia, zmysel i podstatu zákona, logiku, námietky i dôkazy žaloby, rozhodol na základe nepravdivých tvrdení, nekonal nestranné a objektívne a zavádzal právnym formalizmom. Namietala, že ak ťažký zdravotný postih je funkčná porucha najmenej 50% oproti osobe zdravej, ako môže byť postihnutý na rovnakom základe schopný s ostatnými premiestňovať sa, nastupovať a najmä udržať sa počas jazdy v dopravnom prostriedku. Mala za to, že žalovaný bol povinný vychádzať z dvoch posudkov, lekárskeho a sociálneho, ktorý však v rozpore s § 13 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov nevypracoval a tiež, neumožnil jej vyjadriť svoje potreby ani návrhy na riešenie jej sociálnej situácie. Navrhla preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie správneho orgánu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že odvolacie dôvody žalobkyne za dôvodné nepovažuje a má za to, že žalobkyňa si svojvoľne vykladá platnú legislatívu.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p) preskúmal rozhodnutie žalovaného a rozsudok krajského súdu v rozsahu odvolania a v medziach žaloby, odvolanie prejednal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť.

Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobkyňa dňa 28. januára 2014 požiadala o vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a tiež parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím.

Predmetom daného konania však bolo len preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o nevyhovení žiadosti žalobkyne o parkovací preukaz.

V zmysle § 17 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch, parkovací preukaz vyhotoví príslušný orgán fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná podľa posudku na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa § 14 ods. 6 alebo má praktickú slepotu alebo úplnú slepotu oboch očí.

Podkladom pre rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu bol iba lekársky posudok z 02. apríla 2014 v znení opravy z 02. júla 2014, ktorý mieru funkčnej poruchy žalobkyne stanovil na 50%, takže žalobkyňa sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. V oblasti mobility a orientácie posudkový lekár konštatoval, že žalobkyňa je schopná chôdze bez opory do jednej hodiny, potom pomocou dvoch francúzskych bariel. Uviedol, že žalobkyňa je schopná prepravy prostriedkami mestskej hromadnej dopravy, na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom odkázaná nie je, nevyžaduje bezbariérové prostredie ani sprievodcu a nespĺňa kritériá na vydanie parkovacieho preukazu.

K zhodnému záveru dospel aj posudkový lekár žalovaného v lekárskom posudku zo dňa 24. mája 2014, v zmysle ktorého je žalobkyňa napriek zdravotnému postihnutiu schopná premiestniť sa k vozidlu hromadnej dopravy, nastúpiť do vozidiel hromadnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a zvládnuť tzv. iné situácie v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami. Na základe zisteného zdravotného stavu posudkoví lekári nenavrhlí vystaviť žalobkyňu parkovací preukaz.

Odvolací súd považoval lekárske posudky posudkových lekárov za objektívne a dostatočne odôvodnené. Argumentovali, že u žalobkyne, napriek jej zdravotnému postihnutiu, nebol z objektívnych nálezov zistený taký stupeň pohybového alebo iného postihnutia, ktorý by dostatočne odôvodňoval jej neschopnosť premiestniť sa k vozidlu hromadnej dopravy, nastúpiť doň či udržať sa v ňom počas jazdy, prípadne zvládnuť iné situácie vo vozidle hromadnej dopravy. Ani sama žalobkyňa vo svojich vyjadreniach neuviedla konkrétne ťažkosti, pre ktoré u nej preprava vozidlami hromadnej dopravy neprichádza do úvahy a pre ktoré je odkázaná na individuálnu prepravu.

Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2014, fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo
- c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

Odvolací súd poznamenáva, že nie každá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je automaticky odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Z tohto dôvodu nie každej fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím patrí nárok na vyhotovenie parkovacieho preukazu. Konštatovať odkázanosť na individuálnu prepravu, prináleží posudkovým lekárom. Títo v danom prípade v dôsledku objektívne popísaného zdravotného postihnutia žalobkyne, vykonaného v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami a vychádzajúceho z predložených odborných lekárskeho nálezov, jej odkázanosť na individuálnu prepravu nezistili, keď v oblasti mobility a orientácie nebolo u žalobkyne preukázané obmedzenie schopnosti samostatne sa premiestňovať v dôsledku narušenia telesných, zmyslových alebo duševných funkcií v rozsahu zakladajúcom potrebu individuálnej prepravy. Odvolací súd v zhode s názorom krajského súdu pochybnosti o správnosti tohto záveru nemal. Napriek tomu, že žalobkyňa s názorom posudkových lekárov nesúhlasila a parkovací preukaz označila za nevyhnutnú potrebu pomáhajúcu jej pri aktívnej samoobslužnej činnosti, nešpecifikovala bližšie prečo a z akých dôvodov nie je schopná vozidlá verejnej hromadnej dopravy používať, prípadne aké jej zdravotnému stavu neprímerané prekážky by v tej súvislosti musela prekonať. Domnienka žalobkyne, že z dôvodu, že má pohybovú poruchu, kritériá na vydanie parkovacieho preukazu bez ďalšieho spĺňa, lebo 50% menej schopného pohybu nemožno porovnávať na rovnakom základe so 100% pohybovo zdravou osobou, preto nie je správna. Navyše, záver, ktorý žalovaný o odkázanosti žalobkyne na vydanie parkovacieho preukazu ustálil, podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá zásadám logického myslenia a správneho uváženia a nevybočil z medzi zákona.

Rovnako tak námietku žalobkyne, že žalovaný bol povinný vychádzať z dvoch posudkov, lekárskeho a sociálneho, ktorý však nevypracoval, odvolací súd ako relevantnú akceptovať nemohol. Hoci všeobecne posudkovou činnosťou na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu sa rozumie lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť, v konaní vo veci parkovacieho preukazu je podkladom rozhodnutia v zmysle § 55 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z.z. v znení účinnom do 31.

decembra 2014 len lekársky posudok (prípadne komplexný posudok, ak bol vypracovaný).

Na účely rozhodnutia o žiadosti o parkovací preukaz, sa pritom komplexný posudok nevydáva. V prípade ak bol vypracovaný (napr. v súvislosti s uplatnením niektorého z nárokov na peňažnú kompenzáciu), môže však byť základom rozhodnutia namiesto lekárskeho posudku, avšak na účely konania o parkovacom preukaze sa posudzuje len oblasť mobility a orientácie. Ak podľa lekárskeho posudku v oblasti mobility a orientácie nie je žiadateľ odkázaný na individuálnu prepravu, tak potom nie je sociálny posudok už potrebný.

Ustanovenie § 13 ods. 1 a 2 zákona č. 447/2008 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2014 nemožno vykladať tak, že sa musí vykonať v každom prípade žiadosti o parkovací preukaz. Odvolací súd dospel k záveru, že ak podľa lekárskeho posudku vypracovaného podľa § 11 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z. nie je odkázaná na individuálnu prepravu motorovým vozidlom (prípadne, že nemá praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí), potom už správny orgán nie je povinný vykonať sociálnu posudkovú činnosť. Z dôvodovej správy k zákonu č. 180/2011 Z.z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 447/2008 Z.z. vyplýva zámer zákonodarcu, aby v prípade konania o parkovacom preukaze sa vychádzalo len z komplexného posudku resp. len z lekárskeho posudku vypracovaného podľa § 11 ods. 13 alebo podľa § 11 ods. 15 zákona č. 447/2008 Z.z. bez potreby vypracovania ďalšieho posudku (sociálneho posudku). V tomto kontexte treba považovať ustanovenie § 13 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. za obsolentné. Keďže miera funkčnej poruchy u žalobkyne nie je menej ako 50%, bolo potrebné (a aj postačujúce) vypracovať lekársky posudok v súlade s § 11 ods. 13 zákona č. 447/2008 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2014, čo žalovaný aj zrealizoval. Posudok správne zahŕňa všetky zákonné atribúty, keď okrem samotnej miery funkčnej poruchy obsahuje aj vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, výslovné vyjadrenie, či táto osoba je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo či má praktickú alebo úplnú slepotu oboch očí ako aj termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ktoré požiadavky korešpondujú tomu, že na účely parkovacieho preukazu sa posudzuje len oblasť mobility a orientácie, ktorá v lekárskom posudku zo dňa 02. apríla 2014 aj vyhodnotená bola. Subjektívne presvedčenie žalobkyne, že z titulu statusu osoby s ťažkým zdravotným postihnutím pre pohybovú poruchu v rozsahu 50% na vznik zákonného nároku na vyhotovenie parkovacieho preukazu nie je podložené, keďže v jej prípade zo zdravotných nálezov predložených ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia nevyplýva porucha pohybovej či orientačnej schopnosti v rozsahu zakladajúcom odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,.

Odvolací súd tiež považuje za potrebné zdôrazniť, že pri preskúvaní právoplatných rozhodnutí žalovaného je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase rozhodnutia žalovaného (§ 250i ods. 1 O.s.p.). To znamená, že súd mohol skúmať úplnosť posúdenia zdravotného stavu žalobkyne len ku dňu vydania rozhodnutia žalovaného, teda k 16. novembru 2014 a nebolo preto možné prihliadať na prípadné neskoršie zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne, na základe ktorého si dňa 18. novembra 2014 podala novú žiadosť o vyhotovenie parkovacieho preukazu, konanie o ktorej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny rozhodnutím zo dňa 09. decembra 2014, číslo BA3/PPČ/SOC/2013/130691 zastavil. Nakoľko uvedené rozhodnutie o zastavení konania nie je predmetom daného konania, odvolací súd sa preskúmaním jeho zákonnosti zaoberať nemohol.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovaného za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a žalobkyne ich náhradu nepriznal, lebo v odvolacom konaní nebola úspešná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.